TÜSTAV
ARŞİVİ
Bülent Tuna
Bağışı

Gerçek
SAYI:93 28MAYIS 1979 FİYATI:3,5 TL.
HAFTALIK SİYASİ GAZETE

1 Mayıs Nedeniyle TSİP Genel Başkanı

KAÇMAZ SIKIYÖNETİM MAHKEMESİNDE YARGILANDI

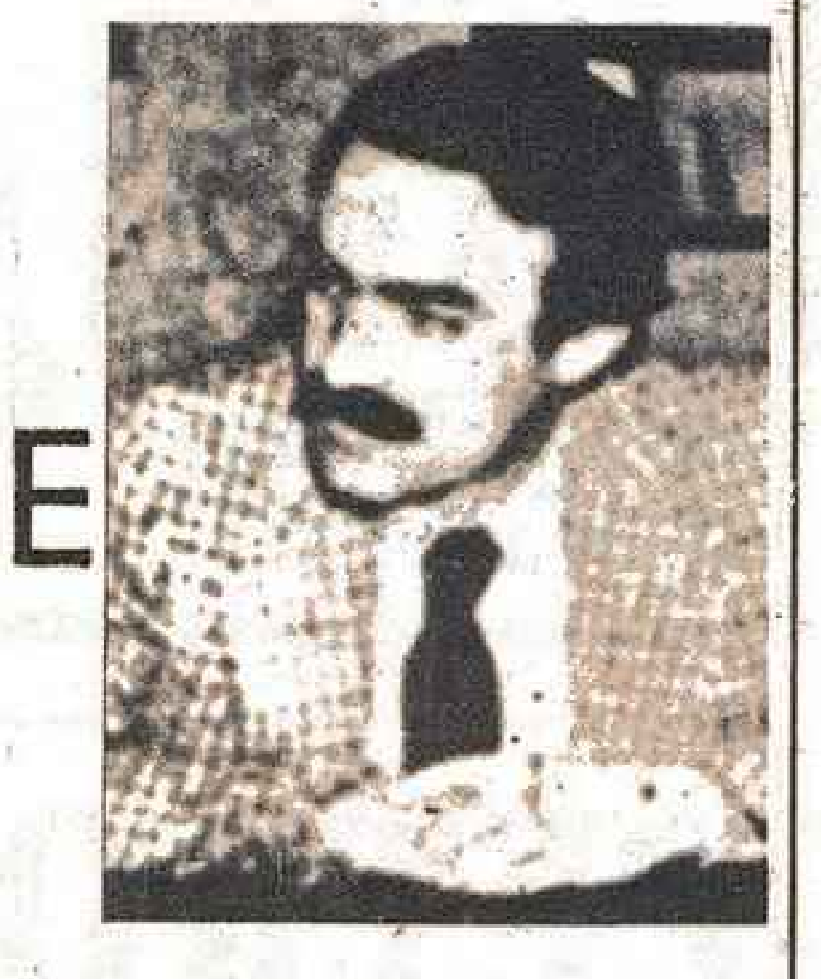

● SAVCILIK 6 AY - 1 YIL HAPİS CEZASI İSTİYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz hakkında İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi tarafından 1 Mayıs demeci nedeniyle açılan davaya 22 Mayıs 1979 günü başlanmıştır. Duruşmada ilk olarak savcılık iddianamesi okunmuş, daha sonra Kaçmaz'ın sorgusuna geçilmiştir. Kaçmaz sorgusunda özetle şunları söylemiştir:

«Ben bir Parti Başkanıyım, Sosyalist bir Partinin Başkanıyım ve burada Partimin almış olduğu politik bir karar nedeniyle yargılanıyorum. ...... Bütün dünyada yüz yıla yakın bir süredir kutlanılan 1 Mayıs son üç yıldır ülkemizde de kitlesel olarak İstanbul'da kutlandı... 1 Mayıs'ın yasaklanması, işçi sınıfının dünyanın her tarafında geleneği haline gelmiş demokratik bir hakkını kullanmasının engellenmesi anlamına geliyordu. Bu nedenle Partimiz Sıkıyönetim'in almış olduğu yasaklama kararını yerinde bulmayarak, 1 Mayıs'ın kutlanması gerektiği kararına vardı.

Savcının TSİP Genel Başkanı için 6 ay - 1 yıl arasında hapis cezası istediği duruşmada tahkikatın genişletilmesine ve duruşmanın 11 Haziran tarihine bırakılmasına karar verilmiştir.

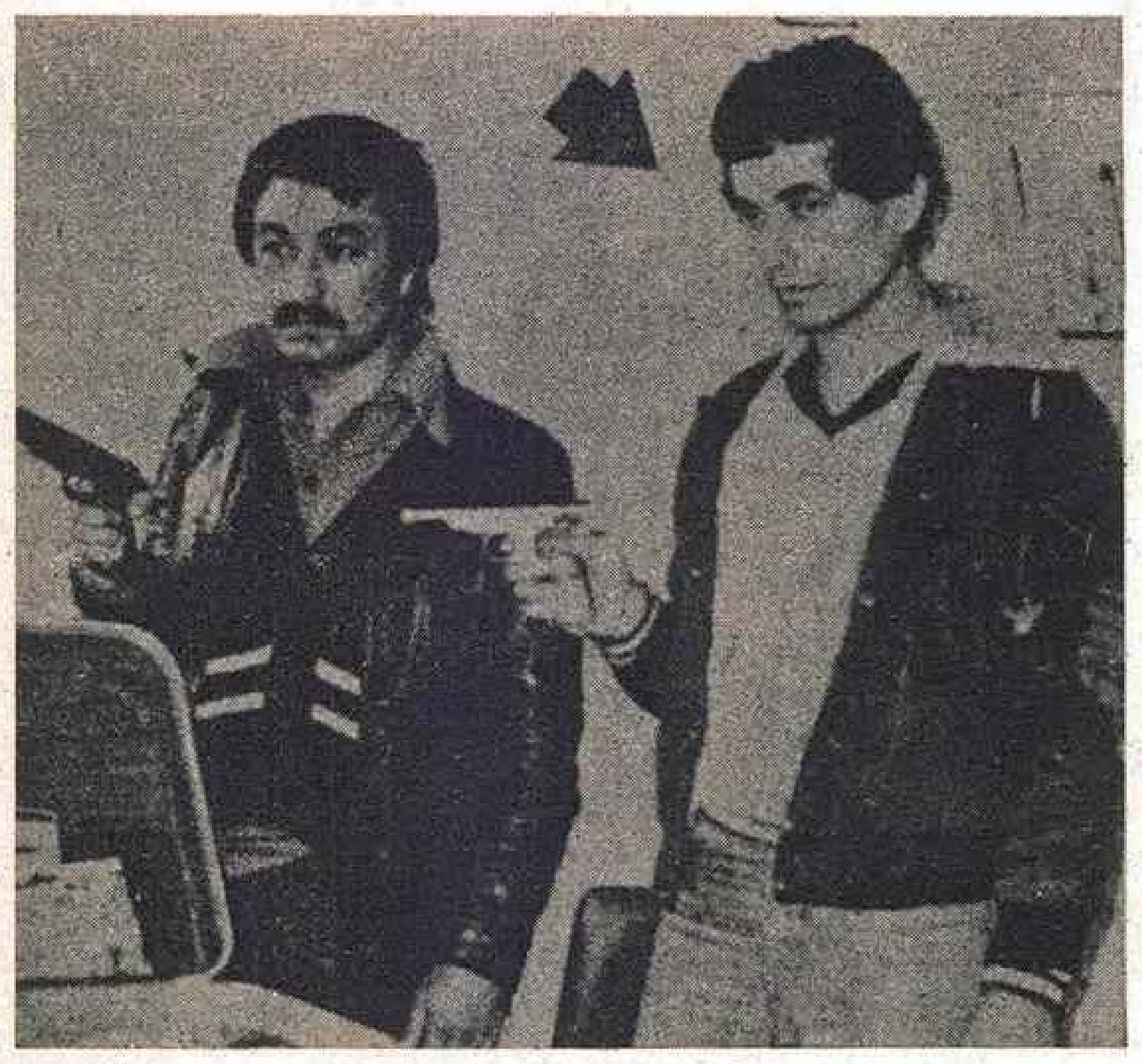

Doğan Öz'ün katillerinden Hüseyin Kocabaş ve kaçırılan faşist Kemal Türker. (okla işaretli)

1 MAYIS TUTUKLULARI BIRAKILIYOR

BAŞTÜRK ve DİSK YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ SERBEST BIRAKILDI

DİSK Genel Merkezi'nin 1 Mayıs'ı Taksim 1 Mayıs Alanında kutlama kararlılığı sonucunda tutuklanan yürütme kurulu üyeleri İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından serbest bırakıldı.

Bilindiği üzere sıkıyönetimin Istanbul'da 1 Mayıs toplantılarını yasaklama kararına tüm demokrasi güçleri tepki göstermiş ve 1 Mayıs'ı İstanbul'da kutlamada kararlı olduklarını belirtmişlerdi. DİSK genel merkezinin bu konudaki kararlılığı, yürütme kurulu üyelerinin 1 Mayıs öncesinde tutuklanmalarına ve sıkıyönetimin sokağa çıkma yasağı koymasına yol açmıştı.

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde DİSK yürütmesi hakkında açılan dava sürerken, mahkeme sanıkların tutukluluk haline gerek olmadığına karar vermiştir. Bunun üzerine DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Sekreter Fehmi Işıklar ve tutuklu bulunan diğer merkez yürütme kurulu üyeleri serbest bırakılmışlardır.

Abdi İpekçi'nin Katili Olduğu Sanılan

Faşist Katil Kaçırıldı

● KATİL İKİNCİ KATTAN «ATLAMIŞ»
● DOĞAN ÖZ'ÜN KATİLLERİNDEN HÜSEYİN KOCABAŞ, HER AY ANKARA'DAN KENDİSİNE 5000 LİRA YOLLANDIĞINI SÖYLEDİ
● FAŞİST KATİL KOCABAŞ, AMACININ MHP'Yİ İHTİLALLE İKTİDARA GETİRMEK OLDUĞUNU SÖYLEDİ

Ecevit hükümetinin faşizmin kaynağına yürümek yerine tek tek katil yakalama politikası bile yürümüyor. Çünkü bu politikanın yürümesi için bile suya sabuna dokunmayan tavırlardan vazgeçmek gerekiyor. Mit başkanını değiştirmek için emekli olmasını bekleyen, keza aynı teşkilâtın daire başkanlarını değiştirmek için emekliliklerini bekleyen, MC zamanında emniyet kadrolarına doldurulan faşistleri ayıklamaya cesaret edemeyen anlayış, katil bile yakalayamaz, yakaladığını ise elinden kaçırır.

Nitekim bunun son örneği Balıkesir'de ortaya çıktı. Savcı Doğan Öz'ün katillerinden Hüseyin Kocabaş'la birlikte yakalanan Kemal Türker adındaki çeşitli bombalama olaylarının faili olan faşist, ertesi gün polisin «dalgınlığından» istifade ederek ikinci kattan «atlamış» ve kaçmış. Kaçan faşist Kemal Türker gazeteci Abdi İpekçi'yi öldüren katilin temsili resmine çok benzemektedir. Polis içindeki faşistlerin Savcı Öz'ün katilini kurtarmak yerine Kemal Türker'i kurtarmaları bu adamın önemini ortaya çıkarıyor. Bu da Abdi İpekçi'nin katili olabileceği yolundaki şüpheleri artırıyor.

Öte yandan Hüseyin Kocabaş sorgusu sırasında, her ay Ankara'dan kendisine beş bin lira yollandığını açıkladı. Kocabaş «Amacımız MHP'nin tek başına iktidara gelemeyeceğini anlayınca, MHP'yi ihtilalle iktidara getirip ondan sonra rahat rahat dolaşmaktı» dedi. Bu itiraflara rağmen, sosyal demokrat Halk Partisi'nin olayları tek tek ele almak ve kesinlikle MHP'nin üzerine gitmemek yolundaki kararının değişeceğini sanmıyoruz. Parayı kim gönderiyormuş, MHP için ihtilal yapmak fikri nerden doğmuş? Bu sorulara cevap aramak için Sosyal Demokrat bile olmaya gerek yok, tavşan boku olunmasın yeter.

141-142'nin Demokrasiye Aykırılığı Düşüncesi Yaygınlaşıyor

Sıkıyönetim Mahkemesi 142 İçin Anayasa Mahkemesine Başvurdu

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi, 142. maddenin Anayasaya aykırılığı iddiasını yerinde bularak iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

Türk Ceza Kanunu'nun 141 ve 142. maddeleriyle ilgili yargılamalar, geçtiğimiz yıl içinde yaygınlık kazanırken, bu maddelerin Anayasa'ya aykırılığı konusu tüm ilericilerin ve kamuoyunun gündemine gelmiştir. «Emperyalist Savaş Üzerine» adlı kitap nedeniyle Abdurrahman Kılıç aleyhine açılan dava, bu yargılamalardan birisidir. Daha önce 4. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararı alarak Sıkıyönetim Mahkemesinde yeniden görüşülmesi olanağı doğmuştur.

Askeri Savcı Hakim Yüzbaşı Turgut Gözen, avukatların isteğini yerinde bulduğunu şu sözleriyle açıklamıştır: «Sıkıyönetim Mahkemesi, davanın Anayasa'nın 151. maddesine aykırılığı iddiasını ciddi bulduğu takdirde meseleyi Anayasa Mahkemesine yeniden götürmeye yetkilidir. Esasa ilişkin görüşümüze gelince: Düşünce ve bilim özgürlüklerinin düzenlendiği Anayasamızın 20. ve 21. maddelerinde bu özgürlüklere herhangi bir sınır getirilmemiştir. Düşüncenin sınırlandırılmaması Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılan demokrasinin en tabii gereğidir. Sanık hakkında tatbiki istenilen TCK'nın 142/1-3 maddesinin Anayasaya aykırılığı iddialarının yerinde olduğu kanaatindeyiz.»

Askeri Savcı Hakimin bu açıklamaları üzerine mahkeme, istemi yerinde bulmuş, Anayasa Mahkemesine başvurulmasını ve buradan gelecek karara kadar davanın geri bırakılmasını kararlaştırmıştır.

141 ve 142'nin Anayasa'ya aykırılığı, demokrasiye ters düştüğü konusunda demokrasi güçlerinin yürüttüğü mücadelenin haklılığı her gün biraz daha anlaşılmaktadır.

KAHRAMANMARAŞ KATLİAMI OLMAMIŞ GİBİ

K. Maraş Emniyet Müdürüne Üstün Başarı Ödülü Verilmiş

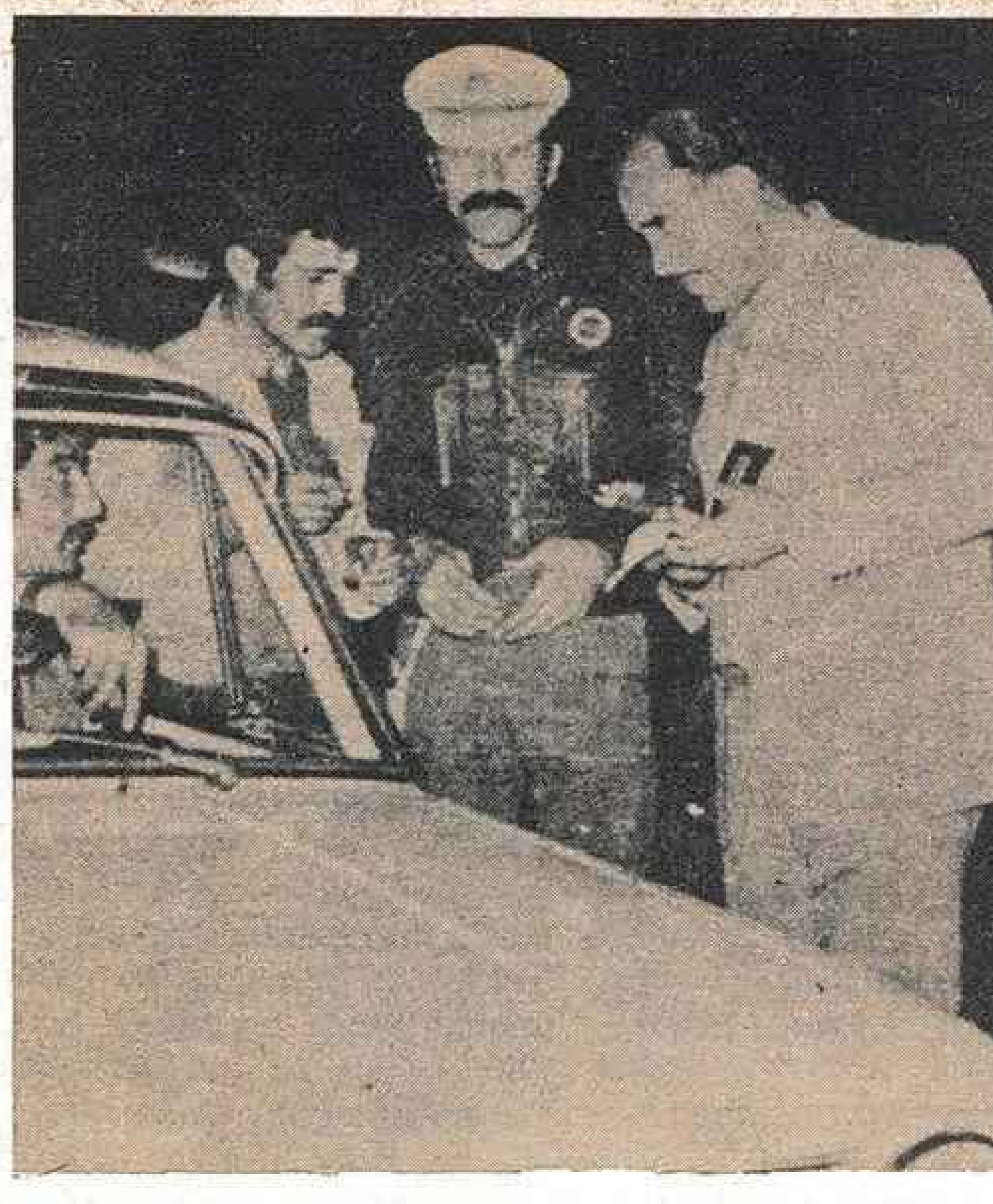

Mükâfatlandırılan emniyet müdürü trafik kontrolu yapıyor.

Kahramanmaraş katliamı sırasında faşist caniler 200'e yakın yurttaşın canına kıyarken, herkes bu ilimizde güvenlik görevlilerinin bulunmadığından kuşkulanmıştı. Olaylar günlerce öncesinden tezgâhlanıyor, büyük bir provokasyon hazırlanıyor, çoluk çocuk yüzlerce yurttaş haince katlediliyor, olayların elebaşıları ve faşist terör odakları hakkında hiçbir işlem yapılmıyor, tersine onların istedikleri doğrultuda sıkıyönetim ilan ediliyor, sonra da bütün bunlar olumlu gelişmelermiş gibi, olaylar sırasında «hangi görevi» yaptıysa, Emniyet Müdürü Kâmuran Korkmaz «görevindeki üstün başarısı» nedeniyle ödüllendiriliyor. İki maaş tutarında 33 bin lira ikramiye veriliyor.

Herhalde böylesine gülünç bir ödüllendirme görülmemiştir. Hani nerdeyse şöyle düşüneceğiz: Kahramanmaraş katliamı sırasında güvenlik görevlilerine düşeni en azıyla gerçekleştirebilmiş olmanın ödülü mü bu?

Görevini en azıyla olsun yapamayanları ödüllendirmek yerine, suçluların elebaşılarını ele geçirmek ve faşist terör odaklarının üzerine kararlı bir şekilde yürümek için polisi en etkin biçimde göreve sokmak gerekmez miydi? Öyleyse, bu ödüllendirmeden daha utanç verici ne olabilir?

Bu olay, yurtaşların can güvenliğini ağzına sakız eden CHP'nin bu konudaki ciddiyetsizliğinin en açık örneğidir. Eh, Emniyet Müdürü Kâmuran Korkmaz'da da azıcık görev sorumluluğu varsa, böyle bir ödülü almayarak K. Maraşlı yurttaşlara karşı görevini hiç değilse biraz yapar.

gerçek durum

Sosyal Demokrasinin Yol Ayrımı?

CHP sosyal-demokrat bir partidir. Sosyal demokratlar dünyanın her yerinde iki ana nitelik gösterirler. Aynı parti içinde bir kısım, tekelci sermayenin çıkarlarını gözetir ki, bunlara **sağ sosyal demokrat** denir. Buna karşılık bir başka kanat da, emekçilerin çıkarlarını, demokrasiyi ve ülkenin bağımsızlığını dile getirir. Bunlara da **sol sosyal demokratlar** adı verilir.

CHP genel merkezi sağ sosyal demokratların denetimindedir. Ecevit hükümetinin 17 aylık iktidarına bakıldığında, sermayenin çıkarlarını gözettiği, demokratik hakları işlemez hale getirdiği, politikasıyla emekçilere hayatı çekilmez kıldığı görülebilir. Yine CHP hükümeti, emperyalizmden bağımsızlık yönünde hiç bir girişimde bulunmamış, tam tersine ABD emperyalizmine bağımlılığı artırmıştır. Bedelini halkımızın hayati çıkarlarıyla ödemek üzere emperyalistlerden borç üstüne borç istemektedir.

Ecevit'in temsil ettiği kanat CHP içinde sağ kanattır. Bu kanadın emekçilere karşı sermayeden yana olduğu açıktır.

CHP içindeki sürtüşmede taraf gibi görünen, ama aslında post kavgasından başka bir derdi olmayan Ali Topuz grubu ise, sağ politikayı en iyi ben uygularım diyerek genel merkeze karşı görünmektedir. Bu kanat da sağ sosyal demokrattır ve emekçilerin çıkarlarını savunmaz.

CHP içinde genel merkeze karşı olan sol kanat ise, sosyalistlerle işbirliği yapılmasına karşı değildirler ama, ne bu konuda bir çabaları vardır, ne de genel merkeze karşı yürüttükleri mücadelede belli bir programları. Kimi savundukları, ne söyledikleri bu aşamada belli değildir ve bu yüzden kendi partilerinin içinde henüz ciddiye alınacak bir güç haline gelememişlerdir.

Bugün CHP içinde derinliğine bir kaynaşma yoktur ama zamanla olacaktır. Çünkü, emekçi halkımız, azgınlaşan gericiliğe ve emperyalizme karşı topyekün bir mücadele içindedir. Bu mücadeleyi savunan sosyal-demokratlar, sosyalistlerle işbirliği yaparak emekçilerin iktidarı için mücadeleye katılabilirler. Buna ters düşen sağ kanat ise, kaybolup gider.

İLAÇ TEKELLERİNİN BÜTÜN OLUMSUZ ÇABALARINA RAĞMEN

SSK İLÂÇ FABRİKASI KURDU

● 138 MİLYON LİRAYA MAL OLAN FABRİKA ŞİŞLİ'DE ÜRETİME BAŞLADI

Sosyal Sigortalar Kurumu, geçen yıl satın aldığı ilaç fabrikasının gerekli onarım ve yeniden düzenlenişini sağladıktan sonra fabrika üretime geçti. Bilindiği üzere SSK yılda 800 milyon liralık ilaç dağıtmaktaydı. Bu nedenle kuruma bağlı işçilerin ilaçlarının bizzat kurum tarafından üretilmesi SSK için önemli bir kazanç sağlamıştır.

İlaç tekelleri SSK'nın bu girişimini başından beri engellemeye çalışmışlardır. Böyle bir pazarı kaçırmak istemeyen tekeller, fabrikanın üretime geçmesiyle daha da rahatsız olmuşlardır.

Fabrikada biri ağrı kesici, biri de ateş düşürücü olan iki ilacın üretimine, gerekli donanımlar sağlandıktan sonra hemen başlanmıştır. Ayrıca kurumun serum ihtiyacının tümü fabrikadaki üretimden sağlanacaktır. Bu arada 15 eczacı ve kimya mühendisi ile 200 işçinin çalıştığı fabrikada 17 çeşit ilacın üretimi için ruhsat alındığı bildirilmektedir.

İnsan sağlığı gibi önemli bir konuda atılmış bu adım işçilerce sevinçle karşılanmış, ilaç sıkıntısının azalması yönünden de önemli bir girişim olarak görülmüştür.

Güneydoğu Sınırındaki Mayın Tarlaları Temizleniyor

● ÜRETİME AÇILMAK ÜZERE TEMİZLENMESİ KARARLAŞTIRILAN MAYIN TARLALARININ DÖŞEME PLANLARI BULUNAMIYOR

Uzun yıllardır mayın tarlası olarak bırakılan ve sadece Suriye sınırındaki uzunluğu 800 kilometre bulunan Güneydoğu sınırının mayınlardan temizlenmesi bir süre önce hükümetçe kararlaştırılmıştı. 776 bin dekar tutarındaki bir araziyi kaplayan mayınlanmış bölgenin Lüksemburg'u içine alacak büyüklükte olduğu bilinmektedir. Böylesine geniş bir arazinin üretim dışında bırakılmasının yanlışlığı yıllardır dile getirilmekteydi.

Ancak mayın tarlalarının temizlenmesine bir türlü başlanamamaktadır. Çünkü kaçakçılara karşı önlem olarak döşenmiş olan mayınların döşeme planı, iddiaya göre kaçakçılar tarafından çalınmış bulunmaktadır. Şimdi temizleme işlemi için milyonlarca liralık elektronik cihaza ihtiyaç duyulmakta, ama bu cihazların ithali için gerekli döviz bulunamamaktadır.

Olay, kapitalist devlet örgütünün laçkalığını göstermesi yönünden oldukça ilginçtir. Kaçakçılarla kaçakçılığı önleyecek güvenlik kuvvetleri arasında her türlü işbirliğinin yapılabildiği bir gerçek olduğuna göre, «planların çalınmadığı, yok edildiği» olasılığı güç kazanmaktadır. Sınır boyunca mayınlanmış bulunan çok geniş arazinin üretime açılması çabaları, elbette bazı çıkar çevrelerinin işine gelmeyecekti.

Eski Nazi Devlet Başkanı Oldu

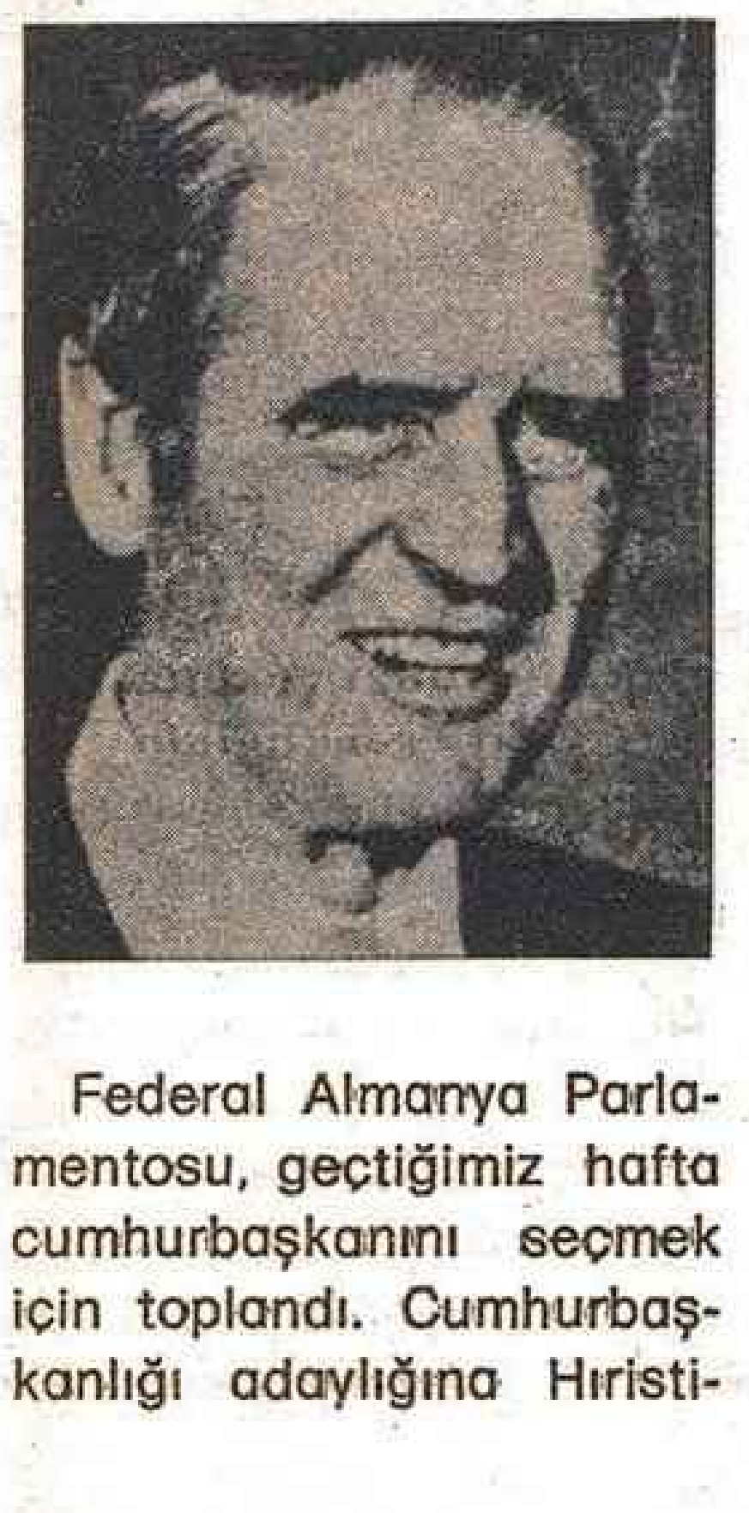

Federal Almanya Parlamentosu, geçtiğimiz hafta cumhurbaşkanını seçmek için toplandı. Cumhurbaşkanlığı adaylığına Hıristiyan Demokrat Partiden Karsten, Sosyal Demokrat Partiden bayan Renger gösterildiler. Oylama sonucunda Karl Karsten 528 oyla cumhurbaşkanı seçildi. Hitler'in Nazi partisinde üyelik yapmış olan Karsten'in seçilmesi Federal Almanya'da tepkiyle karşılandı. Naziliğe karşı hoşgörülü bir siyaset izleyen Federal Alman egemen çevreleri bu politikalarında önemli bir adım atmış oldular. Tüm bunlar dünya kapitalizmini bekleyen ağır kriz dönemine sömürücü sınıfların bir hazırlığı mı? Bunu zaman gösterecek.

DÜNYA
SÖMÜRÜYE
VURA VURA
DÖNÜYOR

İran'da ABD Aleyhtarı Gösteriler Sürüyor

- İRAN HÜKÜMETİ ABD ELÇİSİNİN GELİŞİNİN ERTELENMESİNİ İSTEDİ

Amerikan senatosunun İran'ın içişlerine karışan kararları üzerine İran'da ABD aleyhtarı gösteriler yaygınlaştı. ABD senatosu İran'da halk düşmanlarının ve Şahlık dönemi cellatlarının idam edilmesine karşı çıkan bir karar almıştı. Bu karar üzerine İran'ın tüm büyük kentlerinde ABD aleyhtarı gösteriler başlamıştır. Bu gelişmeler üzerine İran hükümeti ABD'nin yeni İran Büyükelçisinin gelişinin ertelenmesini istedi.

Ayetullah Humeyni ise, ABD yönetimini «kuyruğuna basılmış yılan»a benzetti ve «Washington, ülkemizi ve devrimin kazandığı zaferi eleştirirken, insancıllıktan dem vuruyor. Oysa işin gerçeği İran devriminin ABD'nin bu ülkedeki çıkarlarına altından kalkamayacağı bir darbe indirmiştir.»

PETROL.. PETROL..

Artan Petrol Sorunu Emperyalizme Bağımlılığın Sonucudur

Son günlerde, petrol sorunu gazetelerde önemli bir yer tutuyor. Kuşkusuz bu bir tesadüf değil. Çünkü, petrol sorunu her geçen gün daha vahim boyutlara ulaşmaktadır.

Petrol sorununu önce birkaç rakamla ele almakta yarar var. Türkiye, ham petrol ithali için bundan bir ay evvel 180 milyon dolar öderken, bugün bu miktar 250 milyon dolara çıkmıştır. Bunun bir yıllık tutarı ise 3 milyar doları bulmaktadır. Oysa, Türkiye'nin bir yıllık toplam ihracatı ancak 2 milyar 300 milyon dolardır. Görüldüğü gibi, Türkiye, dışarıya sattığı bütün malların karşılığında elde ettiği dövizi ham petrol alımına yatırsa bile, yine de bir yıllık petrol ihtiyacını karşılayamamaktadır. İhraç gelirlerinin yanısıra, yurt dışında çalışan işçi yurttaşlarımızın yolladıkları dövizler de eklenince —ki işçi dövizleri 900 milyon dolar civarındadır— Türkiye petrol harcamalarını ancak karşılayabilmektedir. Bir başka deyişle, Türkiye, bundan böyle eline geçen tüm dövizle sadece ve sadece petrol harcamalarını karşılayabilecektir.

Yukarıda sıraladığımız rakamlar, durumun vahametini bütün açıklığıyla gözler önüne sermektedir. Peki neden bu noktaya gelinmiştir?

Petrol sorununun böylesine içinden çıkılmaz bir hale gelmesi, emperyalizme bağımlılığın bir sonucudur. Yıllardır emperyalist ülkelerin güdümünde sürdürülen yanlış enerji politikası Türkiye'yi bu noktaya kadar getirmiştir.

Örneğin, fuel-oil alımı için yapılan harcamalar, petrol harcamaları için en önemli yekünü tutmaktadır. Tüm akaryakıt tüketimi içinde fuel-oil tüketimi yaklaşık olarak yüzde 40'a ulaşmaktadır. Fuel-oil, hem pahalı, hem de emperyalist petrol tekellerine bağımlılığı çok daha fazla artıracak nitelikte bir maddedir. Oysa, sanayide kullanılan fuel-oilin yerine, Türkiye'de bol miktarda bulunan kömürü geçirmek mümkündür. Daha doğrusu, izlenecek enerji politikasıyla, sanayi kuruluşlarının fuel-oil yerine kömürle çalışmalarına öncelik verilebilir.

Fakat yıllardır bunun tam tersi yapılmıştır. Neden mi? Çünkü emperyalist ülkeler öyle istemiştir. Göbeklerinden ve cüzdanlarından emperyalizme bağlı olan yerli egemen sömürücü sınıflar da, emperyalist kuruluşların kasalarını dolarlarla doldurmak için bu mantık dışı petrol politikasını uygulayagelmişlerdir.

Mesele bu kadarla da kalmamaktadır. Bugün Türkiye, emperyalist ülkelerin kurduğu ve güttüğü Enerji Ajansı'na üyedir. Yani, enerji sorununu emperyalist ülkelerin «inayeti»yle, dolayısıyla onlara daha çok bağlanarak çözebileceğini sanmaktadır! Türkiye, böylelikle petrol üreticisi ülkeleri de karşısına almış olmaktadır. Petrol üreten ülkelere güven vermeyen bu tutumu nedeniyle de, bu ülkelerden ucuz petrol alamamaktadır. Zaten son bir ayda büyük ölçüde artan petrol giderleri de bunun bir sonucudur.

Bugün dünya piyasalarında bir varil petrolün resmi fiyatı 17 liradır. Ancak, son günlerde bütün kapitalist ülkelerin içine düştüğü petrol krizi nedeniyle, bir varil petrol karaborsada 33 dolara fırlamıştır. Önümüzdeki günlerde bu rakamın 50 dolara çıkacağı söylenmektedir. Halbuki, emperyalizmden bağımsız bir politika izlenmiş olsa, petrolü resmi fiyatla ve yeteri kadar petrol üreticisi ülkelerden satın almak mümkündür. Nitekim Irak ve Libya ile Türkiye arasında anlaşma olduğu halde, bunlar da resmi fiyatla Türkiye'ye yeteri kadar petrol vermemektedirler. Çünkü, Türkiye egemen güçleri, emperyalist petrol tekellerini zengin etmeye daha çok önem vermekte ve onların gösterdiği doğrultudan şaşmamaktadır! Böyle olunca da, anti-emperyalist konumdaki bu ülkelerin Türkiye'ye kolaylık sağlaması hayal olmaktadır.

Görüldüğü gibi, petrol sorununun bu kadar vahim boyutlara ulaşmasının baş sorumlusu, emperyalizme bağımlılıktır. Emperyalizmden bağımsızlaşmadıkça, petrol sorunu da hiç bir zaman için tam bir çözüme ulaşamayacaktır.

Petrol Araştırmalarında SSCB İle İşbirliği Geliştirilmelidir

TPAO GENEL MÜDÜRÜ SSCB İLE İŞBİRLİĞİNE KARŞI ÇIKIYOR

SSCB Jeoloji Bakanı Kozlovski petrol araştırması konusunda teknik işbirliğini gerçekleştirmek üzere Türkiye'ye geldi. Sovyet Jeoloji Bakanı ünlü bir jeoloji bilgini.

SSCB - Türkiye arasında gerçekleştirilmekte olan bu işbirliği petrol konusunun ötesinde her iki ülke halkları arasındaki dostluk, dayanışma, kardeşlik ilişkilerinin gelişmesi açısından da önem taşıyor.

Sosyalist ülkelerle giderek gelişen ve güçlenen ilişkilerden hiç de memnun olmayan emperyalistler ve yerli uşakları ise bu kardeşçe ilişkileri karalamak için boş durmuyorlar. Ülke topraklarını emperyalistlere ikram eden bir kısım vatansever (!) çevreler Sovyetlerin petrol araştırmaları konusundaki yardımlarını endişeyle karşıladıklarını söylüyorlar. Emperyalistlerle sarmaş dolaş ilişkilerinde «ne yapalım, aldığımıza karşılık bunları veriyoruz» diyerek ülkenin yerüstü ve yer altı zenginliklerini onların emrine amade kılmaktan çekinmeyenler Sovyetler Birliği'nin kardeş halklara her alanda gösterdiği yardım ve desteği karalamak için çırpınıyorlar. Aslında onları tedirgin eden sosyalist ülkelerle artan ilişkilerin kendi çıkarlarını zedelemesinden başka bir şey değil. Öte yandan hükümet yetkilileri bu işbirliğinin geliştirilmesinden yana olduklarını belirtirken, yönetim kademelerindeki bazı unsurlar bu işbirliğini engellemek için çabalıyorlar.

Bunlardan birisi de Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürü. Genel Müdür İsmail Ertan Bey Sovyetlerle işbirliğini teknik ve siyasi açıdan sakıncalı buluyormuş! Genel Müdür merak etmesin, Sovyetlerle işbirliği tekniğimizi geriletmez, ne de olsa dünyanın en ileri tekniğe sahip bir ülkesi. Siyasi açıdan da emekçilerin bir korkusu yok. Genel Müdür bey ülke hesabına değil, kendi hesabına mı korkuyor acaba?

Özel Otoların Benzinine Giden Döviz

Trafik yeterince karışık değilmiş gibi, benzincilerin önünde uzayıp giden otomobil kuyrukları yüzünden caddeler iyice ana-baba gününe döndü. Benzincilerin önündeki kuyruklar eksilmez artarken, özel oto sahipleri feryat figan etmeye başladılar «benzin bulamıyoruz, işimize gidemiyoruz» diye. Emekçilerin böyle bir sorunları yok. Onlar yağmurda, çamurda bozuk yollarda yürümeye, yetersiz kitle taşıma araçlarında nefes kesen sıkışıklıkta gidip gelmeye alışıklar.

Benzincilerin önünde uzayan özel otomobil kuyrukları bir gerçeği gözler önüne seriyor. Savurganlığın nasıl yapıldığını. Türkiye'de 435 bin özel otonun olduğu söyleniyor, haftada 60 litreden hesaplanırsa, bunlar 26.100 ton benzin kullanıyorlar. Benzinin tonu 500 dolara maloluyor. Bu duruma göre, yalnızca özel otolar için 13 milyon dolarlık benzin gerekli. Öte yandan Merkez Bankasına haftada gelen döviz, topu topu 28 milyon dolar. Yani bu 28 milyonun yarısı özel otoların benzinine ancak yetiyor.

Son zamanlarda çekilen benzin sıkıntısı üzerine önlemler düşünülmedi değil. Hükümet karne uygulamasından söz etti ama, gene de «aman ne derler» diye tepki çekmekten korkarak bir türlü uygulamaya koyamadı. Son günlerde karne uygulaması başladıysa da bu gayet gevşek tutulan bir uygulama. Haftada 60 litrelik bir sınır kondu özel otolar için. Karne uygulaması için birtakım oto sahipleri «özgürlükleri»ne el uzatıldığından dem vurmaya başladılar. Emekçiler otobüs duraklarında bir türlü gelmeyen, geldiğinde de kalabalıktan binemedikleri otobüsleri beklerken, «her koyun kendi bacağından asılır» deyip, tam gaz gidenler, bugün benzinin birazcık sınırlanmasından bile şikâyetçiler. Bu vurdumduymazlıkta bir yandan «ekonomi batıyor» diye emekçileri kemer sıkmaya çağıran, ama diğer yandan ciddi bir önlem almayan hükümetin de payı vardır. Emekçilerin ulaşım konusunda çektikleri sıkıntılara gözyumup, benzini karneye bağlamak konusunda gösterilen bu kadar «hassasiyet» artık yeter.

Eski ABD Dışişleri Bakanı

Kissinger «Şah'a Sahip Çıkalım»

ABD emperyalizmi İran halkından korkusu sonucu yıllarca kendisine uşaklık eden Rıza Pehlevi'ye ABD'de yerleşme izni vermiyor. Bu ABD'nin sultası altındaki başka ülkelerin işbirlikçi yöneticilerine korkulu rüyalar yaşatıyor. Bunun farkına varan eski ABD Dışişleri Bakanı Kissinger geçenlerde hükümeti eleştirdi. Kissinger şöyle dedi:

«30 yıldır ABD'nin dostu olan İran Şahının ABD'ye girme izni bile alamamış olması çok düşündürücü bir gerçektir. Bir siyasal destek sağlayalım demek istemiyorum, ancak bir vatandaş olarak bu ülkede yaşama hakkından bahsediyorum.»

Kissinger Şah'ın ABD'ye yaptığı hizmetleri sıralamış 1973 yılında Ortadoğu bunalımı sırasında Sovyet uçaklarının uçuşuna izin vermediğini, 1974'teki Arap petrol ambargosuna katılmadığını anlatmıştır.

EĞİTİM KÖŞESİ

Almanya'da Faşizm?

Gerçek gazetesi okurları bu başlığı bir kitap adından bilirler ama, aynı başlığı bugün F. Almanya'daki gelişmelerin adı olarak da kullanmak mümkün. Almanya'da, 1930'ların Nazi ruhunu yeniden diriltmeyi uman girişimleri son bir yıl içinde iyice azgınlaştı. Hatta o kadar ki, 23 Mayıs'ta yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini, eski bir Nazi olan Karstens kazandı.

Bugün F. Almanya'da bir eski Nazi partisi üyesine, bile bile cumhurbaşkanlığı makamı teslim ediliyorsa, bunun bir rastlantı değil, bir tercih olduğu bilinmelidir.

Son yıllarda F. Almanya'da ortaya çıkan yeni-faşist hareketler, tekeller tarafından sürekli beslenip desteklenmektedir. İşçilere ve emekçilere saldırtılan bu silahlı çeteler eliyle tekeller Alman halkının demokratik hareketini sindirmeyi ve kendi büyümelerinin önüne dikilen engelleri ortadan kaldırmayı umuyorlar.

Sadece bu kadar değil, F. Almanya'da emekçi sınıfların demokratik hareketi geniş eylem birliklerine ve ortak mücadele programlarına dönüşüyor. Tekeller bu gelişmelerden endişeye kapılıyorlar. Bazan «sol» maceracı çeteleri de kullanarak gelişen emekçi hareketini sindirmeyi veya etkisiz kılmayı deniyorlar.

Faşist düşüncenin yaygınlaşması için bugün Almanya'da gazeteler yayınlanıyor, kitaplar basılıp dağıtılıyor. Bu çalışmalar gerici tekeller tarafından teşvik edilip besleniyor. Ve bu faşist hareketler F. Almanya'daki Türk işçileri arasındaki çalışmalarını MHP ile ortaklaşa yürütecek kadar, uzun vadeli bir programa yaslanıyorlar.

Almanya'da tekeller neden faşizmi besliyorlar?

Almanya'nın bir yarısında, yani Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde emekçilerin iktidarı var. Daha doğuda sosyalizmin anavatanı Sovyetler Birliği var. Ve Avrupa'nın bütün doğusu sosyalist ülkelerle dolu.

Sosyalistler Avrupa'nın güvenliğini barışta, silahsızlanmada, halkların dostluğunda görüyorlar. Yakında imzalanacak olan SALT-2 anlaşması bu yolda ileri bir adım olacak. Ama silahsızlanma, silah ticaretinden büyük vurgunlar vuran F. Alman tekellerinin işine gelmiyor. Bir «Sovyet Tehdidi» yalanı uydurup silahsızlanma girişimlerini engellemeye çalışıyorlar. Silahsızlanırsak, sosyalist ülkelerin karşısında zayıf kalırız diye uyduruk formüller icad ediyorlar.

Saç Tuvaleti

1) Nişantaş'ta lüks bir kuvaför salonunda:

— Hayatım her şey çok pahalılandı. Boya, mizampili, manikür, pedikür, bahşiş filan derken 3000 - 3500 lira berber masrafı tutuyor. Hele şu Leylâ'ya çok şaşıyorum. Haftada iki kere kuvaföre gidiyormuş. Düşün kocasının kazancı ne ki, ayda kadının sadece SAÇINA harcadığı para 10-15 bin lira, güzellik salonu, makyaj, masaj, sauna için kimbilir ne harcıyor ayda?

— O bir şey mi, geçen gün çok sinirlendim şu züppe Meloş'a. Ayol kadın 1000 lira berber bahşişi bırakıyor. Bu memlekette bin lira berber bahşişi bırakılır mı? Böylelerini kesmeli valla. Bu ne şımarıklık. (Bu konuşmalar gerçektir.)

2) Gültepe'de bir gecekondu evinde:

— Kızım Halime, raftan şu makası alıp gel de saçlarım çok uzamış, uçlarını biraz kesiver.

Kaç gecedir «tüpgaz» kuyruğunda sabahlıyorum. Dün gece bir tane alabildim. Saçım başım kuş yuvasına dönmüş, haftalardır su yüzü görmüyor. Bir kova su ısıtayım da yıkanayım bari... Nedir bu bizim çektiğimiz ÇİLE...

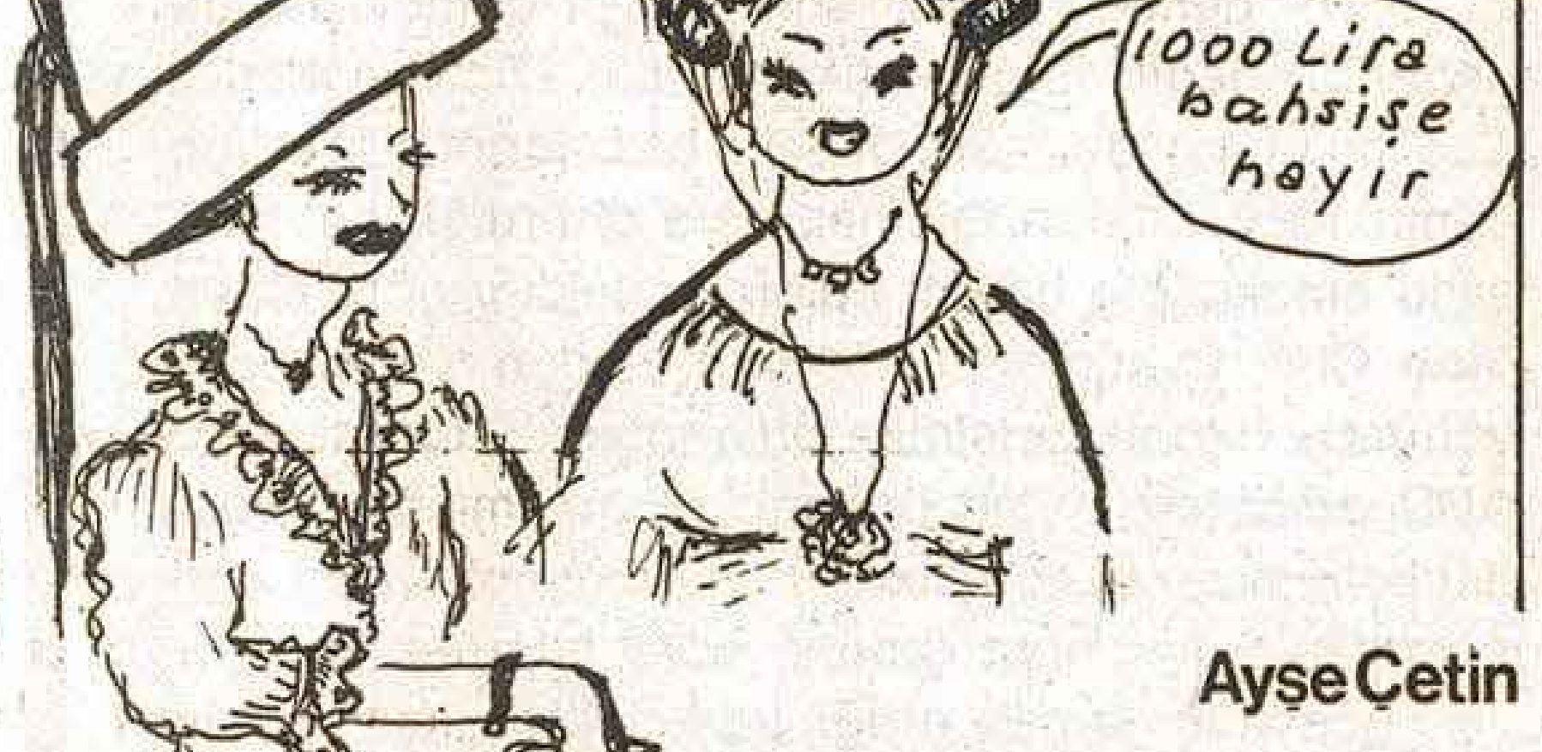

Ayşe Çetin

BİZİM SINIF

Seydali

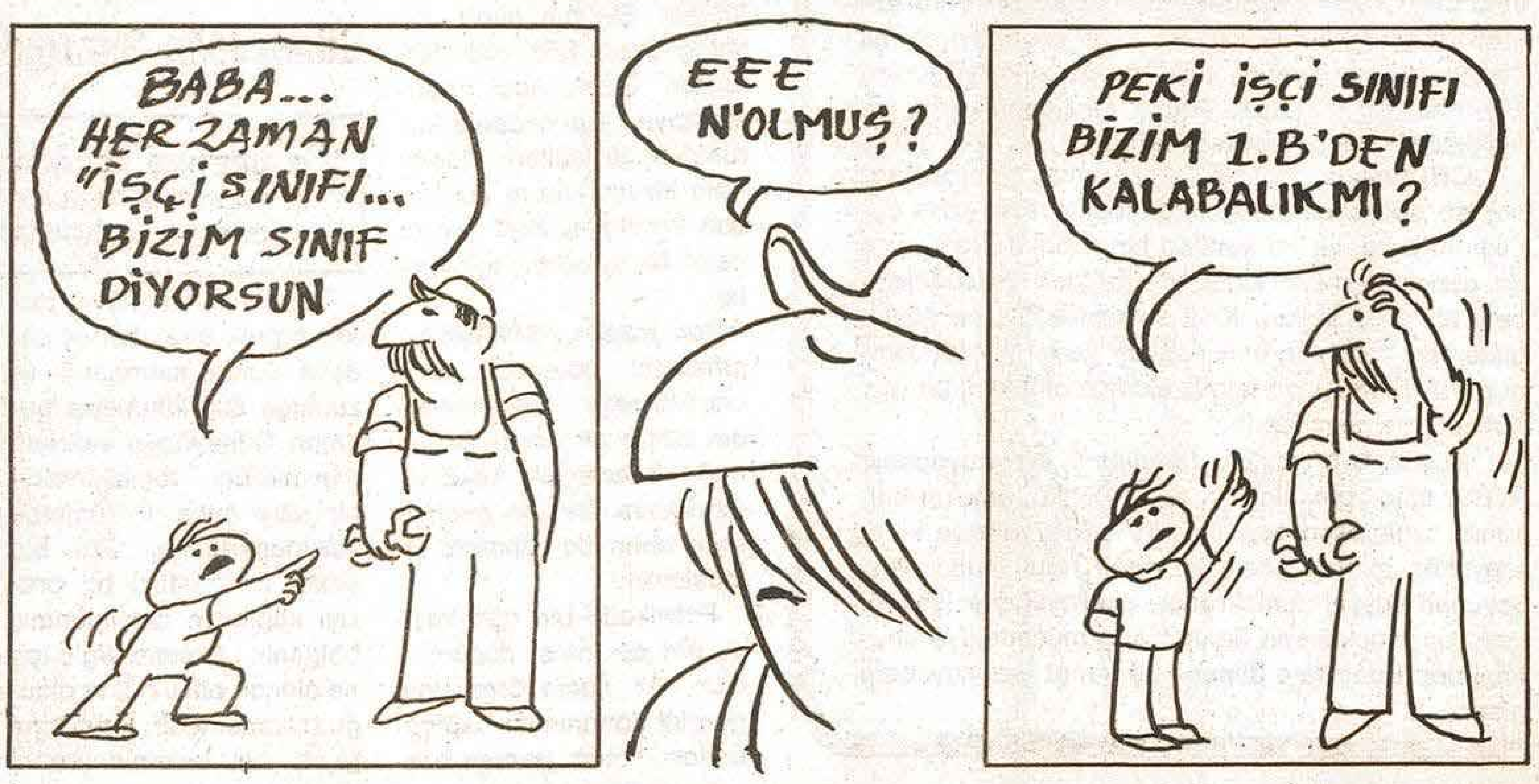
BABA... HER ZAMAN "İŞÇİ SINIFI... BİZİM SINIF DİYORSUN
EEE N'OLMUŞ?
PEKİ İŞÇİ SINIFI BİZİM 1.B'DEN KALABALIKMI?

Burası Sazlı Köyü

“Ovamız Beylerin, İzinsiz Ot Yolamayız, Arkamız Dağ Biz Arada Sıkışıp Kalmışız...„

Gerçek Aydın muhabiri
S. Gürel KÜNDOĞDU

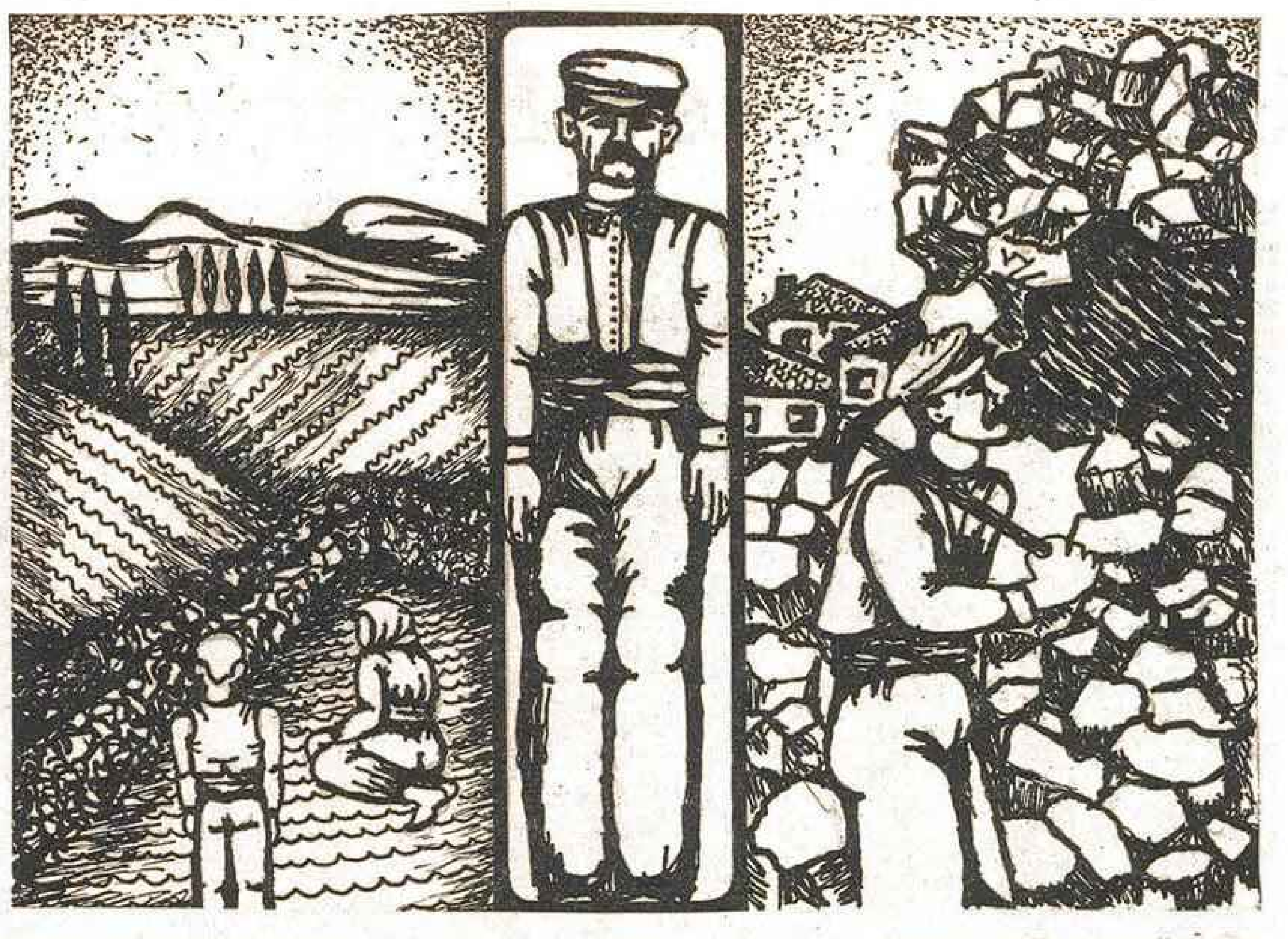

«Adım İsmail Güdücü. 58 yaşındayım. Taş ocağımızda, ardımızdaki dağda taş deşip taş kırardım. Düştüm, ayağım dizimden kırıldı. O zamanlar sigortalıydım. 1975 yılıydı. Sigorta hastanesinde baktılar. Allah razı olsun iyi baktılar. Ama sakat kaldım. O günlerde 50 - 60 lira yövmiye alırdık. O günden bu güne işsizim, çalışamıyorum. Malülen emekli olmam gerekirdi. Sosyal Sigortalar Kurumundan emekliliğimi yaptırabileceğimi kimse söylemedi. Malülen emekli olabileceğimi sizden öğrendim. Acaba yaparlar mı?..»

Köyün iki geçim kaynağı var. Biri taş ocağı. Taş ocağından binbeşyüz kişi ekmek yiyor. Ancak Çalışma Bakanlığı müfettişleri yeri tehlikeli görerek çalışma ruhsatını iptal etmişler. Binbeşyüz kişiyi aç kalmaya mahkum etmişler. Bunun Sazlıköy halkını düşünmemek olduğunu söylüyor, köylüler.

Şadil Güler adlı taş ocağı işçisi: «Sırf tehlikeli diye ocak ruhsatını iptal ettiler. Binbeşyüz kişiyi açlığa mahkum etmek istiyorlar. Başka iş sahamız yok. Ya taş kıracağız, ya aç kalacağız. Müfettiş beyler bunları hesap etmezler. Şimdi taş ocağı işverensiz. Ruhsat belediyeye verilsin. Sigortalı olalım. Bunu yetkililerden bekliyoruz.»

Çalıştıkları yer dik bir yer. Köylü doğudan gelmiş. Şadil Güler devam ediyor: «Taş sökmeye çıkarken sakrayarak çıkıyoruz. Köyün geçimi mevsimlik pamuk ziraati ile oluyor. Köyün sekizyüz hanesi var. Kırk elli hanenin on ila yirmi dönüm arası toprağı var. Geri kalanı topraksız. Köylü İsmail Amca: «Beyler istemedikçe ot bile yoldurmaz» diyor.

Köyün doğusu ve güneyi göz alabildiğince dümdüz ovalık. Hilmi Fırat beyinmiş. Köyün içinde bey'in bir un fabrikası var. Ardında bey'in çiftliği..

Bir köylü devam ediyor: «Altı yıl beyle ortak toprak ektim. Sonunda elimdeki motoru bile sattım. Borçlarımın bir kısmını ödedim. Halen 200 bin lira borcum var. Bize toprak verilsin, tek toprak verilsin. Ağalar beyler gibi vergi de kaçırmayız. Kuruş kuruş vergimizi veririz. Mazot meselemiz çok kötü. Benim on dönüm tarlam var. Aha bak yanında oturanın da var. Mazot yokluğundan ekemedi. Tankerler Hilmi beyin depolarına gidiyor. Hilmi beyin depoları mazot dolu. Tarlalarımızı bu yıl ekemeyeceğiz. On - onbeş bin lira kredi veriyorlar.»

GERÇEK — İhtiyacınızı karşılıyor mu?

— Yok be yahu kardeşim, karşılamıyor. Üç gündür başım ağrıyor, çoluk çocuk düşünüp duruyoruz.

Ahmet Ali Altınbaş: Yirmi dönüm tarlam var, iki üç baş hayvanım var. Yem alsam pahalı. Önümüz Hilmi beyin çiftliği, arkamız dağ- Sıkışıp kalmışız. İkiyüz kilo mazot gelse de tarlayı sürsek. Bankalara borcumuz var. Halimiz ne olacak? Borcunu kapat dediler mi biz köylülere dokunuyor, açlığa razıyız. Geçim kredisi verilsin. Banka borçlarımız ertelensin. Borç almaya gelirlerse işte inek, işte tarla. Ondan sonra biz öldük. İnek sütünü altı liraya alıyorlar. Otun kilosu üç lira, yem beş lira oldu, şeytan bunun neresinde?

Hüseyin Yılmaz: Dağ taş devletin. Ovamız Hilmi Fırat'ın. Köyümüz ortada. Söyleyin biz ne yapalım? Hilmi Fırat işçileri dışarıdan getiriyor, açıkçası biz Kürtleri işe almak istemiyor, çiftliğe sokmuyor. Bir eşekle ot biçmeye gidemiyorsun. Yakalanırsan ot, semer, orak azmağa atılıyor. Ot, kenger, mantar, piyan toplamak Hilmi Fırat'ın adamlarınca yasak. Beyle konuşamayız. Konuşan yaka paça jandarmaya...

Taş ocağına çıkalım dediler. Çıktık, ocak 50 - 60 derece meyilli koca bir dağ!.

Ocak işçisi Abdullah Özyer: «Günde 150 lira civarında kazanırız. Bazı günler hiç alamam. Sekiz nüfusum, sigortasızım. Belediye araba başına 100 lira alıyor. İşverenimiz kim belli değil?»

Azim Cengiz: Geçen gün taş söküsü yaparken, yuvarlanan bir taş, bir evin duvarını deldi, buzdolabını parçaladı. Şükür evde kimse yoktu. Ayağımız kaysa boku bokuna gideriz. Sigortasısız. Geride kalanlar Allaha emanet.»

Aşağıya indik, belediye reisini ziyaret ettik. Reis Mustafa Satık köyün geçimi hakkında bilgi verdi. «Sekizyüz haneyiz, nüfus beşbini aşar. Mevsimlik çapa pamuk ellemesi yaparız. 1975'te dışarıdan işçi getirildi, köylümüze iş verilmedi. Şimdi olacağını sanmam, olursa köylümün bu sorununu çözerim. Sekizyüz hanenin ellisi topraklı, 10 - 20 dönüm kadar. Mazot ve makine yok. Kaymakam beyle görüştük, bir tanker mazot gelecek, toprağını ekmeyenlere vereceğiz.

Taş ocağı uzun hikâye... Öce şahıs elindeydi, bizzat mücadele ettik. Çalışma Bakanlığı müfettişleri geldi. Ocakların çalışmasını sakıncalı gördüler. Bu ocaklardan binbeşyüz kişi ekmek yiyor. Bu insanların yapacak başka işi yok. Bin beşyüz kişi açlığa mahkum edilir mi? 1976'da vilâyete başvurduk. Şahıs ruhsatlarını iptal ettirdik. Şimdi Çalışma Bakanlığı müfettişlerinin raporu yüzünden ocak işyerimiz resmen çalışmıyor. Bu ocaklar için bir yıl çalıştım. Çalışma ruhsatı sorununu çözemedim. Yapılması gereken bin beşyüz kişinin EKMEK KAPISINI KAPATMAK DEĞİLDİR, İŞYERİNİN MÜLKİYET SORUNUNU ÇÖZÜMLEMEK, CAN GÜVENLİĞİ TEDBİRLERİ ALMAK VE İŞÇİLERİ SİGORTALI YAPMAKTIR...

Bu yıl köyümüzün beşyüz metre yolunu betonlayacağız. Bir düğün salonu yaptırdık. Tanzim Satış Mağazamız var. Köyümüz memnun. Kışın fazla yağış olursa yüz hanemiz su altında kalıyor. Devlet su işleri müdürlüğü ile ilgi kurduk. Bir set yaptıracağız, diyor, Reis...

«İşimiz Çobanlık, Çiftçilerle Birlikte Halkımızın Yiyeceğini Karşılıyoruz, Bize Kulak Verin...»

«İşimiz çobanlık. Adım Kerim Karlıoğ'u. Denizli Merkez Güzelbeyli Aşiretindeniz. Denizli merkezi Bozburun Köyündeniz. Hayvanlarımızı kışın Aydın Merkez Çiftlik Köyü meralarına götürüyoruz. Yazın kendi köyümüze taşınırız. Yarın öğleyin vagonlarla koyunlarımızı götüreceğiz. Bizim ailenin 130 koyunu, beş ineği var.»

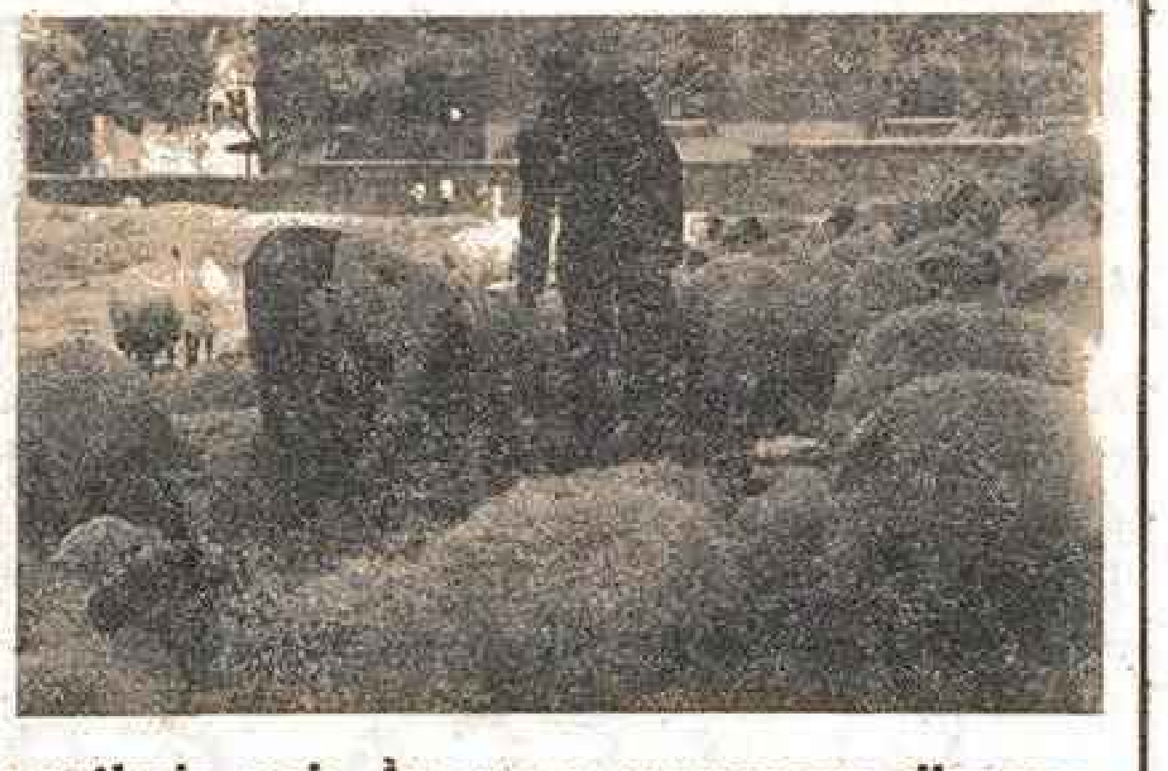

GERÇEK — Sorunlarınızı söyler misiniz?

— Görüyorsunuz, rezillik içindeyiz. Biz yörüğüz. Hayvancılıkla geçiniriz. Mera darlığı var. Kadastro geçti. Hazine yerleri bile tapulandı. Meralar azaldı. Meraları köylerden mevsimliğine kiralarız. Üç, beş aylık için koyun başına üçyüz lira muhtarlıklara mera parası veriyoruz. Köylüler arasında büyük tartışmalar, dedikoaular oluyor. Meraları devlet dağıtmalıdır. Devlet dağıtırsa dedikodu, tartışma olmaz. Mera parası ucuzlar. Her koyundan alınan para yılda beşyüz lirayı geçiyor. Devlete büyük gelir olur.

Kışın doğan kuzular zayıf doğar, beslenmesi gerek. Beslenemiyor, ölüyor. Ciğerleri lekeniyor, sağlıksız oluyor. Paramız yetmiyor. Kuzuyu iyi yetiştirmek için bize kredi verilmeli. Biz tüm halkımızı besliyoruz. Çiftçilerle birlikte halkımızın yiyeceğini, içeceğini karşılıyoruz. Hiçbir garantimiz yok. İnsanca yaşıyoruz diyemeyiz. Çobanlık ve göçerlik yüzünden çocuklarımız okuyamıyor.

İşte bak! Kadın koyun yüzüyor. Sabah ben kestim, o yüzüyor. Hangi şehirli hanım bunu yapar?

Devlet bizi desteklemelidir. Hayvan alımında bizi desteklemelidir. Bize kredi verilmelidir. Devlet göçer çoban çocuklarının okul sorununu çözmelidir.

Kerim Karlıoğlu bunları söyledi. Sürüyle ilgili ondan fazla göçer yatak ve yorganlarını istasyon kenarına koymuşlar. Çocuklar ilgiyle bizi izliyorlar. Bir kadın yüzdüğü koyunun başında uğraşıyor. Biraz sonra koyunları sağıyor. Her toplum kesiminin çözüm bekleyen sorunları olduğu gibi göçebe çobanların da pek çok sorunu var. İyi yolculuklar diledik, ayrıldık.

Gerçek Aydın muhabiri
S. GÜREL GÜNDOĞDU

Doğu'da Yoklar, Yokluklar

Türkiye'deki yokluklar devam ededursun, Doğuda yokluklar artık canımıza ot tıkayacak hale geldi.

Halk aylardan beridir ki yemeğini pişirecek gaz bulamamakta, karaborsacılar milyonlar vurmakta, halk gece gündüz tüp kuyruklarında beklemekte, kuyrukta beklemek istemeyenlerse tüp başına 20 liradan bekçiler tutmakta ve böylece tüplerin astarları yüzlerinden daha pahalıya gelmektedir.

Yokluk nedeniyle halk, elektrik ocaklarına ve gazocağına başvurmak zorunda kalmaktadır. Gazocağından zehirlenmelerde birden artışlar başgöstermektedir. İlginç olan, artık tarihin çöplüğünde tunç baltanın yanında olması gereken gazocağının yeniden gözde durumunu almasıdır.

Öte yandan, Keban Barajına ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın açıklamalarına rağmen Doğuda elektrik kesintileri aralıksız olarak, üstelik en gerekli olduğu zamanlarda kesilmektedir. Bu yüzden halkın türlü zorluklarla aldığı ev cihazlarının arızalarında büyük artışlar meydana gelmektedir.

Evet.. Daha sayısız örnek var yoklar ve yokluklar üzerine Doğuda. İnsanlar bekliyor.. Sabrediyor.. Ama öfkeli.

Kısacası, petrol Doğuda elde ediliyor.. Elektrik Doğudan elde ediliyor ama, bütün bunlar Doğuludan arzusu dışında çalınmakta, esirgenmektedir.

Fahri ERYILMAZ
Gerçek
Diyarbakır muhabiri

Sıkıyönetimde Diyarbakır

Bilindiği gibi gerekçesine «bölücülük» ibaresi ilave edilerek başta Diyarbakır olmak üzere birçok Doğu ilini de kapsayacak şekilde sınırları genişletilen sıkıyönetim, ilk olarak tüm demokratik kitle örgütlerinin faaliyetlerini durdurdu.

20.5.1979 pazar günü de faaliyetleri durdurulan bu demokratik kitle örgütleri, başta DDKD - SGB - DYÖKD - TÖB-DER ve Genç Öncü olmak üzere siyasi şube ve askeri ekipler tarafından kapıları kırılarak aranmıştır. Aramalar sırasında derneklerde bulunan herşey altüst edilmiş ve herşeye el konulmuştur. DDKD'nin Genel Merkez tabelası parçalanmış, bağış kumbarası tahrip edilmiş, duvar panolarından birisi yerinden sökülmüştür.

Operasyonlar tamamlandıktan sonra kırılan kapılar iplerle bağlanıp «güvence altına» alınmış ve kanunun koruyuculuğuna bırakılmıştır.

Gerçek Diyarbakır Özel

Gerçeğe mektup

DUYUN HEY DUYUN
YASAKLARI
DUVARLARI
TEL ÖRGÜLERİ
KİTAPLARI
SAYFALARI
GÖZALTILI ZAMANI
ÇATLATIP TOMURCUKLANDI ÖFKEMİZ
CAN KATTI UMUDA
BAHARIN TAŞKIN SEVİNCİ
VE PARTİ İŞARETİ
ÇİĞDEMİN SARISI KADAR GÜZEL
BİR ÇOCUK BAKIŞI KADAR DURU
VE YİĞİT OLAN
SEVİNCİMİZ
SIĞMAZ MEYDANLARA
VE MİTİNG KOYNUNDA YALIM ATEŞTİR
1 MAYIS KARANFİLİ
DİCLE'DİR
FIRAT'TIR
VE KOSKOCA İSTANBUL'UN
KOSKOCA GÖZLERİNDE
TANK, TOP VE MAKİNALI
VE PANZER
SABIRLA ÖRÜLMÜŞ TER DAMLASI BİNALAR
DUYUN HEY DUYUN
BUGÜN 1 MAYIS.

Turgut Koçak

Gerçeğe Gelen Şiirler

Ülkenin dört bir yanından mektuplar geliyor Gerçek'e. Kimi yerel bir olayı anlatıyor, kimi faşist saldırılar karşısındaki direnci, umudu; kimi de kitlelerin sömürüye karşı yürütecekleri mücadele konusunda düşüncelerini. Gerçek'in seslendiği emekçilerden, ilerici ve sosyalistlerden gelen bu mektupların, Gerçek gazetesi için özel bir yeri var. Kitlelerle kurulan ilişkilerin hangi düzeyde olduğunu göstermeleri yönünden, emekçilerin akın akın mücadeleye katıldıklarına tanık olunması yönünden, onların devrimci birikimini yansıtması yönünden, bu mektuplar son derece önem taşıyor. Türkiye'nin dört bir yanından olduğu kadar, Almanya'dan, Libya'dan, Avustralya'dan, S. Arabistan'dan işçi sınıfının dayanışma bilincini emekçilere, sömürüye karşı kavga verenlere ulaştırıyor bu mektuplar.

Bunların içinde pek çok da şiir çıkıyor. İşçilerin, emekçilerin, sosyalizme gönül verenlerin sanatla ve en çok da şiirle ilgilenmeleri ve ürünlerini gazetemize göndermelri kıvanç vericidir. Ne var ki, arkadaşlarımız bazan sadece şiir gönderiyorlar. Oysa Gerçek'in bir sanat sayfası olmadığının bilinmesi gerekir. Arkadaşlarımızdan öncelikle yörelerindeki olaylar üzerine yazılar bekliyoruz. Elbette bu olayları canlı bir biçimde sergileyen şiirlere kapalı değiliz. Ama şu unutuluyor: Şiir ve her türlü sanat çabası, uzun, soluklu bir uğraşı gerektirir. Herkesin bildiği olguları, düşünceleri, kavramları, çoğu kez olduğu gibi sloganları ardarda serpiştirivermek şiir olmuyor. Bunlar şiir olarak yayınlandığında, şiir konusunda yanlış bilgilere, saplantılara varılıyor. Şiirin, sanatın sürekli bir emek birikimi olduğu gözden kaçıyor, ya da buna boşveriliyor.

Elimizde yayınlayamadığımız pek çok ürün var. Belki de arkadaşlarımız bu yüzden bize kırılıyor. Bu ürünler için harcanan emeğe saygı duyuyoruz. Bunları yazanlar içinde, ilerde işçi sınıfının sanatı içinde önemli yer tutacak kişilerin olabileceğini de kabul ediyoruz. Ama arkadaşlarımızdan, tekrarlanmayan duygularla örülmüş, hayat içindeki küçücük ama önemli ayrıntıları yakalayan şiirler ve şiirden daha da çok yazılar bekliyoruz.

Şiir çabasını yakından izlediğimiz ve yukarda değinilen özellikleri canlı bir anlatımla dile getirmiş bulunan Turgut Koçak arkadaşın şiirini yayınlarken, şiir gönderen tüm arkadaşların sanat emeğini selamlar, şiirin yazmak kadar okumakla başarıldığını benimsemelerini isteriz.

Ezine'den A. Aydın, bize adresini yazarsan, mektuplaşırız. Selamlar. Gerçek.

● BİSMİL'DE ÖZEL OTO VE BÜYÜK TOPRAK SAHİPLERİNDEN BAŞKASINA MAZOT VERİLMİYOR

ADALETSİZ MAZOT DAĞITIMI ÜRETİCİYİ GÜÇ DURUMDA BIRAKIYOR

Enerjideki dışa bağımlılık, döviz darlığı nedeniyle üretimi hergün daha da çıkmaza sokuyor. Özellikle tarımsal alandaki üretici faaliyetin hızlandığı şu günlerde, traktörler çalışamaz durumdadır.

Bu arada, yetersiz de olsa sağlanabilen mazotun küçük üreticilerden saklandığı, özel oto sahiplerine ve büyük toprak sahiplerine öncelik sağlandığı görülmektedir.

Geceli gündüzlü mazot kuyruğunda bekleyen tütün cenenları aldatılmakta, mazot dağıtımından her seferinde büyük mülk sahipleri yararlanmaktadır. Mazot alabilmek için devreye ilçenin büyük bürokratlarını sokmak gerekmekte, bundan da küçük üreticiler zararlı çıkmaktadır. Tütün üreticileri, uzun süre bekledikleri takdirde kendilerine numara verilmekte, ama mazot gelip de dağıtıma geçildiğinde sıra numaraları gözardı edilmekte, el altından yine aynı kişilere mazot verilmektedir.

Küçük üreticiler, mazot sıkıntısı karşısında ne yapacağını bilemez durumdadırlar. Mazot yokluğu, geçim derdi içindeki üreticileri güç durumda bırakırken; aynı zamanda onları tefecinin, tüccarın ağına düşürmekte, büyük toprak sahipleri için elverişli bir ortam yaratmaktadır.

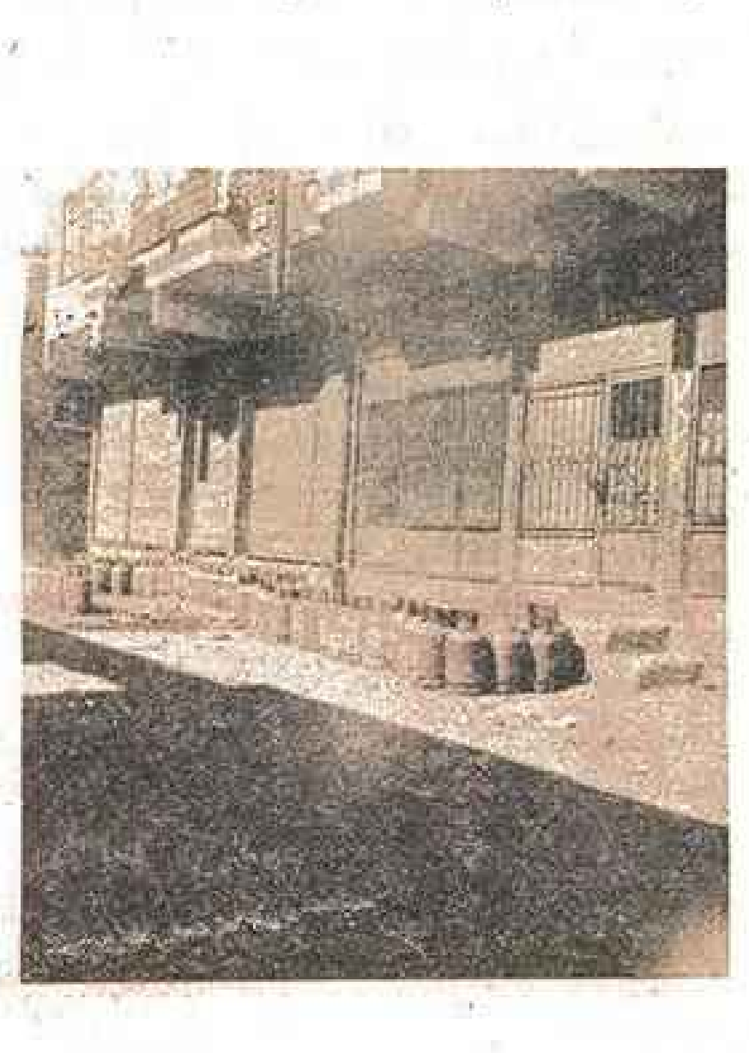

Yolsuzluk Yapan PTT Müdürü Görevden Uzaklaştırıldı

● BU ARADA İLERİCİ TEKNİSYENLERİN SÜRÜLMESİ TEPKİYLE KARŞILANDI

Adapazarı PTT bakım müdürü, yetkilerini kötüye kullandığı ve her türlü yolsuzluğa başvurduğu için, bir süredir kendisine karşı mücadele yürütülmektedir. Bakım müdürü yolsuzluklarının üzerine giden ve araştırılmasını isteyen TÜM-DER üyesi ilerici PTT memurlarına baskı yapmaya kalkarak sindirmeye uğraşmıştı. TÜM-DER'li PTT memurları arkalarındaki örgütlü güçleriyle çeşitli baskı ve yıldırmaları göğüsleyerek yılmadılar. Aksine daha da bilendiler.

Uzun süren bir uğraştan sonra PTT bakım müdürünün arkasındaki siyasi güçler ve PTT bakım müdürüne arka çıkan milletvekili Hayrettin Uysal il ve merkez ilçe seçimlerini kaybetmişti.

Siyasi desteğini kaybeden PTT bakım müdürü Hüseyin Çetin, TÜM-DER'in de etkin uğraşı sonucunda tayinini durduramayarak bu ilden ayrıldı.

Bu uğraşların içinde bulunan iki yiğit TÜM-DER üyesi Halil Solmaz ve Vural Eğitmen adındaki teknisyenler de hükümetin sağa da, sola da karşıyız politakı gereğince sürüldüler.

Bu arada kendileri ile görüştüğümüz TÜM-DER üyesi PTT teknisyenleri, bir bir ve sessizce sürgüne gönderildiklerini söylemişlerdir. Bu mücadelenin içinde olan Ali Temirli ve Hasan Keskinkılıç adlı teknisyenlerden biri İstanbul'a diğeri de İzmit'e geçici görevle verilmişlerdir.

PTT bakım müdürünün bu görevden uzaklaştırılması, Adapazarı'nda ilerici güçlerin zaferi olarak nitelendirilmiş, buna karşılık ilerici memurların sürülmesi ise tepkiyle karşılanmış; hükümetin bindiği dalı kesmesi olarak nitelendirilmiştir.

Ergün ULUTÜRK
Gerçek Gazetesi
Sakarya muhabiri

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ
TARLALARDA BİZİZ
BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

Enerji İşkolunda İleri Adımlar

TEK GES-İŞ'TE SINIF SENDİKACILIĞI YÜKSELİYOR

- **KONGREDE GRUPÇU VE BÖLÜCÜ TAVIRLAR MAHKUM EDİLDİ**

Enerji işkolunda sınıf sendikacılığı anlayışıyla mücadele yürüten TEK GES-İŞ'in kongresi 14 Mayıs'ta Ankara'da yapıldı. Kongre sonunda sosyalistler ve sosyal demokratların ittifakından oluşan bir yönetim işbaşına geldi.

40 bin dolayında işçinin çalıştığı enerji işkolunda üç sendika bulunmaktadır. Türk-İş'e bağlı TES-İŞ, sarı sendikacılığın bütün yöntemlerini uygulayarak işçi sınıfı mücadelesini engelleme yönünde elinden geleni ardına koymamaktadır. Bu sendikaya tepki duyarak ayrılmak isteyen ileri işçileri Enerji-İş yöneticilerinin kariyerist amaçlarla örgütlediği görülmektedir. Buna karşılık sınıf sendikacılığı ilkelerinden yola çıkarak mücadele yürüten TEK GES-İŞ, işkolu düzeyinde işçi sınıfı çıkarlarının tek savunucusudur, DISK üyesidir, devrimci sendikadır.

Enerjide dışa bağımlı olan ülkemizde, enerji işkolundaki işçilerin mücadelesi oldukça önemlidir. Ulusal bir enerji politikasının uygulanması, işçi sınıfımız için de kazançlar getirecektir. Enerjide kendi kaynaklarımıza yönelindiği takdirde, işkolunda istihdam edilen işçi sayısı birkaç misli büyüyecek, bu da nicel ve nitel bakımdan işçilerin sıçrama yapmalarını sağlayacaktır. Öte yandan, bu işkolunda çalışan işçilerin mücadelesi, işçi sınıfının genel mücadelesi açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Enerji olmaksızın bütün üretim faaliyetinin duracağı bilindiğine göre, enerji işkolundaki grevlerin işçi sınıfı mücadelesi içinde önemli bir konumu vardır.

Ancak burjuvazi bunu çok iyi bildiğinden, yasal grev hakkı olmayan pek az birkaç işkolu içinde bu işkolunun da sürekli bulunmasını istemektedir. Sosyalistlerin ağırlıkta bulunduğu yeni sendika yönetimine bu bakımdan önemli görevler düşmektedir.

Ancak TEK GES-İŞ'i böylesine önemli görevler beklerken, kongrede «ilerlemeci» sendikacıların grupçu tavırlar içinde olmaları, işçi sınıfının mücadelesi için zararlar getirmektedir. DİSK'te ve bağlı pek çok sendikada grupçu ve bölücü tavırlarını sürdüren bu grup, TEK GES-İŞ kongresinde de işçi sınıfı mücadelesine yakışmayan yöntemler denemişler, işçileri yanıltmaya çalışmışlardır. Kongrede onların bölücü tavırları, Yeni GES-İŞ kurma girişimleri de mahkum edilmiş, bölücülüğe izin verilmemiştir.

TEK GES-İŞ Sendikası, önümüzdeki dönemde, her türlü grupçuluğa karşı amansız bir mücadele yürüterek, işkolunun yasal grev hakkı kazanması yönünde çalışmaları hızlandırmalıdır. Enerji işkolunda TEK GES-İŞ'in en güçlü sendika olması için gerekli çabalar sürdürülmelidir. Sınıf sendikacılığının gerekleri en etkili biçimde yerine getirilmelidir.

Sosyalistlerin ağırlıkta bulunduğu yeni yönetim, bu güçlüklerin üstesinden gelecek güçtedir. TEK GES-İŞ, enerji işkolunda yürütülen ekonomik, demokratik mücadeleyi, işçi sınıfının taleplerini, emekçi halk güçlerinin mücadelesine bağlayabilecek bir sendikadır. İşkolunun tüm sanayi üretimi içindeki yerini doğru kavrayarak, bunu sınıf mücadelesi doğrultusunda değerlendirebilecek bir sendikadır. Kongrenin kararı, bu olumlu gelişmelerin sağlanması isteğini gösteriyor. Tabanın eğilimlerini yansıtan yeni yönetim, sendika içi demokrasiyi ve örgütsel birliği pekiştirmeli, işkolu düzeyinde sendikal birliği gecikmeden sağlamaya yönelmelidir. Sosyalistlerin ağırlığındaki bu uyumlu yönetimden, işçi sınıfı, sosyalistler ve tüm demokrasi güçleri, bu görevleri bekliyor.

GERÇEĞİN DİLİ

Demirel'in Anlamadığı

141 - 142'nin kaldırılmaları konusundaki tartışmalar yoğunlaştıkça, tekelci sermayenin sözcüsü sağ basın ve sağ partilerin canhıraş haykırışları da ayyuka çıktı.

Bir süre önce, 141 - 142 kalkmayla işçilerin karnı mı doyacak diyen Demirel, kendisinin gerçekten aç kalabileceği korkusunu dile getiriyordu. Şimdi de, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinin 142'yi Anayasa'ya aykırı bularak Anayasa Mahkemesine göndermesini «fevkalâde yadırgıyor» ve «böyle bir ihtiyaç nereden çıktı, anlayamıyorum» diyor.

Demirel istiyor ki, Türkiye'de mahkemeler, tepeden tırnağa anti-demokrasi için uygulansın. İşçi sınıfı kendi siyasi örgütlenmesini demokrasi kuralları içinde yapamasın. İleriye yönelik her türlü girişim, bu faşist maddeler eliyle engellensin; ilerici düşünceler yargılansın, hüküm giysin.

Demirel, ne söylediğini biliyor ve halk kitlelerinin nereye gittiğini, ne istediğini çok iyi anlıyor. Ama çözüm bulamadığı ve nasıl edip de engelleyeceğini bilemediği, emekçi sınıfların bu yükselen toplumsal muhalefetidir. Bu muhalefet 141 - 142'nin kalkması halinde daha da büyüyeceğine, güçleneceğine göre, hiç onların kalkmasından yana olunabilir mi?

İşçi sınıfı öncülüğünde emekçi sınıfların demokrasi mücadelesi, giderek iktidar mücadelesine dönüşmektedir. Bu gelişme karşısında emekçilerin demokratik taleplerine boyun eğmeye sermayenin eli mecbur.

İşçi sınıfı ve emekçiler, Demirel'in bu gerçeği niye anlamak istemediğini çok iyi biliyorlar. TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu'nun da açıkladığı gibi, artık «Demirel, siyasi kariyerini Frankoların, Salazarların, Papadopulosların, Rıza Pehlevilerin mirasları üzerine kurmuştur.» Ama emekçiler, bu miras üzerine kurulan hayalleri yıkacak güçtedirler. Demirel bunu da anlayacaktır.

BORTAŞ Grevi Başarıyla Sürüyor

Mustafa Kemal Paşa'nın Kestelek köyü yolu üzerinde bulunan Bortaş Boraks Maden İşletmesi işçilerini grev çadırlarında selamladık.

İşyerinin sahibi AP Balıkesir Senatörü Sıtkı Yırcalı'nın kardeşidir. İşveren Sırrı Yırcalı, işyerinde yıllardır işçi sağlığına uygun olmayan biçimde ocakları sadece kâr hırsıyla çalıştırmıştır. İşçiler iş güvenlik ve emniyetinin bulunmamasından 17 Nisan - 8 Mayıs günleri arası, yasaya aykırı olan bu üretimin düzelmesi için ocaklara inmemişlerdir. Geçmiş yıllarda zaman zaman ölümle sonuçlanan göçükler olmuştur. İşveren S. Yırcalı ise madenlerin devletleştirilmesine karşı çıkanların başını çekmektedir.

İşveren, yetkili sendika Dev-Maden-Sen ile Mayıs başında 2. dönem toplu sözleşme görüşmelerine oturmuş, uzlaştırma kurulunda görüşmeler karara bağlanmasına rağmen, işveren uzlaştırma kurulunun toplu sözleşme metnine uymamıştır. Uyuşmazlık sonucu sendika grev kararı almşı, işveren ise kanunsuz lokavt uygulamasına başvurmuştur. İşverenin bu kanunsuz girişimi şöyle özetlenebilir. Doymak bilmez kâr hırsından dolayı, madenlerin devletleştirilmesi yasasına karşı olmak, ve acısını işçilerden çıkarmak, talepleri kabul etmeyip işçilerin birliğini ve kararlı mücadelesini çökerteceğini sanmaktadır. Ama Boraks işçileri buna geçit vermeyeceklerdir.

Grev çadırında işçilerle birlikte kendisiyle görüştüğümüz Dev Maden Sen MYK üyesi Hacı Demir sorularımızı şöyle yanıtladı:

GERÇEK: İşyerinde kaç işçi çalışıyor?

H. DEMİR: 674 işçi çalışıyor.

GERÇEK: İşletmenin Boraks üretimi ne kadar? Yaratılan değer ne kadar?

H. DEMİR: İşletmenin Boraks bileşiği üretimi günde ortalama 1000 ton. Boraks'ın düya piyasasındaki değeri 165 dolar.

H. DEMİR: Ücret zamlarını 1. yıl 200, 2. yıl 200 TL. olmak üzere talep etmiştik. İkramiye yılda 6 maaş tutarında talebimiz vardı.

GERÇEK: Uzlaştırma Kurulunda kararlaştırılan haklarınız nelerdir?

H. DEMİR: Ücret zamları kurulda 1. yıl 130, 2. yıl 170 TL. İkramiyeler ise yılda 4 maaş üzerinden karara bağlandı. Ancak işveren uzlaştırma kurulu kararlarını kabul ettiği takdirde yeni zamların, kıdem tazminatlarının ödenmesinde ve işçilerin geçmiş haklarının ödenmesinde bir artış meydana geleceğinden reddetmiştir. Açık bir deyimle yıllardır işçilerin kendisine geçmiş haklarını (yıpranma paylarını) ödememek için de lokavt ilan etmiştir. İşveren 275 sayılı yasayla belirli olan ve ona yasal dayanağı olmayan lokavta güvenmektedir. Bizce lokavt suçtur. İşverenin işyerinde lokavt kararı almasının nedeni madenlerin devletleşme durumundan dolayı, işyerini kapalı tutmak amacına yöneliktir. Bunu mahkemede ispat ettiğimiz takdirde lokavt kararı kalkacaktır. Yine lokavt kararı yeni işveren tarafından kaldırılabilir.

GERÇEK: Grevinizle ilgili başka diyecekleriniz nelerdir?

H. DEMİR: Eninde sonunda grevimizin başarıya ulaşacağına inanıyoruz. Bortaş işçisinin sadece bir direnişi değil bu. Bugüne değin 5 - 6 kez direnişlerimiz oldu. Bizim birliğimiz işvereni her zaman dize getirmiştir. Güvencemiz birliğimizdir.

GERÇEK: Tüm işçi sınıfı sosyalistleri Bortaş işçilerinin yanındadır. Gazetemiz mücadelenizde başarılar diler.

MKE İşyerinde Yapılan İrade Beyanı Sonuçlandı

Erdemir'den Sonra İkinci Kötü Haber

Maden İşkolunda Erdemir'den sonra ikinci kötü haber MKE'den geldi. MKE bağlı onbeş işyerinde yapılan yetkili sendikanın belirlenmesi oylamasını TÜRK-İŞ'e bağlı faşist eğilimli Türk Metal-İş kazandı. Yetki mücadelesi veren DİSK'e bağlı T. Maden-İş sendikası ile bağımsız Yeni Metal-İş sendikası seçimleri kaybettiler.

Türkiye işçi sınıfının içinde varolduğu en güçlü işkollarından biri Maden-İş koludur. İşçi sınıfının mücadelesinde Maden işçileri daima en ön safta mücadeleye katılmışlardır. Maden işkolunda giderek güç kazanan, T. Maden-İş sendikasında somutlanan ileri sendikal hareket hakim sınıfların her zaman korkulu rüyası olmuştur. Bunun için, burjuvazi Maden işçilerini bölmek ve Maden işçilerinin mücadelesini güçten düşürmek için bir seri oyunlar, provakasyonlar düzenlemişlerdir. Özellikle maden işkolunlundaki büyük işyerlerini baş hedef seçmişlerdir.

Maden işkoluna saldırma ve güçsüz düşürme işini sağ sosyal demokrasi üstlenmiştir. Sağ sosyal demokrasi Devrimci Maden-İş adlı provokatör sendikayı destekliyerek T. Maden-İş sendikasının üzerine yürümüştür. Ne yazık ki T. Maden-İş yönetiminin uzun bir süredir izlediği grupçu ve tasfiyeci politika Dev Maden-İş'in provokasyonlarına olanak sağlamıştır. Silahtar Erdemir gibi büyük iş yerlerinde T. Maden-İş sürekli gerilemiştir. T. Maden-İş'in bu zaaflarından yararlanan diğer faşist sendikalarda Maden-İş sendikasını kuşatarak tabanını kemirmeye başlamışlardır. Ve son bir yıl içinde Maden-İş sendikası devamlı üye kaybetmiştir.

MKE'de yapılan son irade beyanında Maden-İş sendikasının bir varlık gösterememesi yine Maden-İş'in başındanberi izlediği hatalı politikaya bağlıdır. Çok önemli olan bu işyerine T. Maden-İş sendikasının girememesi işçi sınıfının ileri sendikal hareketi açısından bir talihsizliktir.

MKE'de sağ sosyal demokrasi ileri sendikal hareketin güçlenmemesi için çeşitli oyunlar tezgahlamıştır. İrade beyanından önce Çalışma Bakanlığı Türk Metal'e kol kanat gererek, Türk Metal'in çeşitli sahteciliklerine göz yummuştur. İktidar olanaklarından da yararlanan sağ sosyal demokrasi yetkinin faşist sendikaların eline geçme pahasına Maden-İş'i, maden işkolundan silmeye çalışmaktadır.

Kuşkusuz, MKE işyerinde T. Maden-İş sendikasının yetkiyi alamaması sadece sağ sosyal demokrasinin oyunları ve gerici faşist sendikaların sahtecilikleri ile açıklanamaz.

T. Maden-İş yönetimin de bulunan Türkler yönetimi, Maden-İş'i kendi siyasi gruplarının çıkarları uğruna harcamışlardır. Kendi siyasetlerinden başka sendikada hiç bir ilericiyi, sosyalisti barındırmayan despot yönetim Maden-İş'e güç veren ileri unsurları «temizleyerek» maden işkolundaki bu ileri sendikal örgütün içini boşaltmışlardır. Hâlâ, Maden-İş'in tepesindekiler tasfiyeci, grupçu ve makyavelist politikalarını devam ettirmektedirler. Ve bu politika sürdükçe Maden-İş daha çok ağır kayıplara uğrayacaktır. Ne pahasına olursa olsun tüm sosyalistler Maden-İş'i korumak ve içinde bulunduğu durumdan kurtarmak için seferber olmalıdırlar.

Gerçek
OKU-OKUT

PLASSA GREVİ İKİNCİ AYINI DOLDURDU

BİZİZ
BİZİZ
OLACAGIZ
LASTİKİŞ

Mersin — Tarsus karayolu üzerinde, Sabancı Holding'e ait Plastik Sanayii işyerindeki grev ikinci ayını doldurmuştur.

Gazetemizde daha önce sorunlarına genişçe değindiğimiz yiğit Plassa işçileri, coşkularından ve kararlılıklarından hiçbir şey yitirmemiş görünüyorlar.

Grevlerini kutlamaya gelen DKB Mersin şubesi üyelerine bir kez daha anlatıyorlar, haklılıklarını, sorunlarını, taleplerini ve mücadelenin sürekliliğini...

Sınıf ve dayanışma bilincini özümlemiş, mücadele deneyimleri zengin PLASSA işçilerine GERÇEK gazetesi olarak, grevlerinde başarı dileklerimizi bir kez daha yineliyoruz.

Zafer Plassa işçilerinin olacaktır.

Döndü Babacan - Gerçek muhabiri

Gerçek
sahibi: Ali KAR / Sorumlu Müdür: Hamit ÇAYLI
Adres: Başmüsahip Sok. Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu - İST.
Baskı: TEKSEN OFSET Baskı Tarihi: 28 Mayıs 1979